

Друковано дві тисячі
примірників. Обкладинка
художника Алексеєва

Держ. Трест „Київ-Друк“.
Друкарня ч. 2.

Д. Ц.
Київ—1922.

ПРИЙШЛА! Таки прийшла нарешті!
А я вже думав, що минеш ти
Мене в моєму барлозі!—
І знову став я срібнолуким,
І богоданним вірю звукам,
Як віриш ти моїй сльозі.

О, безтілесна, невідома!
Ти—як удар святого грому,
Як дощ для спраглої землі.
Тобі несучу і відкриваю
Я й радість ніжну та безкраю,
І блідні, спізнені жалі.

Стоїть, як янголі, надо мною,
І пестить доброю рукою,
І сповідь слухає, й проща...
Моя ти нене, мій ти квіте,
Не покидай і дай узріти
Хоч-би полу твого плаща.

1920.

III.

Старі будинки ажурові,
І кожен камінь—вічний слід
Давно минулої любови,
Умерлих літ, безсмертних літ.

Кав'ярні й башти, сні з явою,
Рабле й Рембо, квітки й трава,—
І хтось усмішкою чудною
У невідоме зазива.

Фіялки, привиди Версалою,
І кармін губ, і п'яний шлюб,
І терпкощі чудного балю
Крізь яд скрипок і тугу труб.

Ти випів самогону з кварти
І біля діжки, в бруді спиш,—
А там десь голуби, мансарди,
Поети, сонце і Париж!

1920.

Т И Ш А

Рондо.

Н Е М А Є слів! Повіяв над полями
Вечірній подих. Світиться залив
З далекими, як мрії, кораблями...
Немає слів.

Хто висловить небесного порив,
Святу хвилину творчої нестями,
Коли душа виходе з берегів?

Але чи й треба вимовлять словами,
Чи може грішним навіть буде спів
У час, коли ні в нас, ні по-над нами
Немає слів?

1919.

ПІСОК. Вечірні хмари сиві.

Далекі смуги огняні.
Де друзі милі та шасливі,
В якій невірній стороні?

Між бур'яном білють кості,
Собака стомлено біжить...
Колись прийдуть і друзі в гості,
Та вже не зможу я—зустріть.

1918.

ПРОЙШЛО, проглянуло, майнуло

На сонці білим рукавом,
І серце бодем стрепенуло,
І дивним подихом війнуло
Над неостуженим чолом.

Без імени і без обличча,
Як тінь од хмар, як відблиск мрій,
Пробігла хвиля таємнича
В душі моїй.

Ні, це не ти! Та може бути,
Що в цій красі болючих змін
Є сон про тебе півзабутий,
Квіток невидимих отрути,
Церков незримих дальній дзвін.

1919.

Сладокъ свѣтъ...

СОЛОДКИЙ світ! Простір блакитно-білий
І сонце — золотий небесний квіт.
Благословляє дух широко-крилий
Солодкий світ.

Узори надвесняних тонких віт,
Твій погляд, ніби пролісок несмілий,
Немов трава, що зеленить граніт,
Неначе спогад нерозумно-милий...
Солодкий світ!

Чи янголи нам свічі засвітили
По довгих муках безсердечних літ,
Чи ми самі прозріли й зрозуміли
Солодкий світ?

1919

ВІН І ВОНА

ЗАЗЕЛЕНИЛИ вруна, і морози
Холодні ранки в срібло закували.
Скрізь по гаях розсипались дрозди,
Що циркають, і квокчуть, і плигають
На твердих вітах мовчазних дубів
І між березовим плакучим листом.

— Ти любиш? Ти щаслива?

— Я щаслива.

— Ти розумієш синю незміримість
І золотий кінець?

— Я розумію.

— Чи ти забула чорний вихор ночі
І тих людей, що іменем любови
Любов убилі?

— Так. Мовчи. Забула.

Хлопча маленьке гнилички збірає
У свій старий і порваний кашкет.
Такі-ж бо-то солодкі та хороші
Ті гнилички!

— Чи це ти може сам
(В минулому), маленький і неспілий,
Грушки збіраєш, слухаючи пильно
Прозорий шелест ясного гілля,
І перший дзенькіт синичок бадьорих,
І вишній голос доброго Творця?
Чому-ж ти радий, хлопчику?

— Я радий,
Що можу я збирати гнилички.

1919.

ЗАНІМІЛИ, поникли, погасли ліси,
І людські, і пташині мовчать голоси,

І проходиш ти в тихих, морозних лісах:
Таємниця сіяє й згасає в очах.

Розгадать-би зумів,—та дивитись не смів
У глибінь твоїх синіх, осінніх огнів.

І поник головою, як змучений ліс,
І страждання свої як святиню поніс.

Ти від мене пішла, ти від мене пішла,
Де сріблиться над полем холодна імла,

Де берізки-сирітки безмовно стоять...
Таємниці не смів, не умів я вгадать.

1920.

У ГОРАХ, серед каменю й снігів,
Де слід людини око бачить рідко,
Малюється на синім небі чітко
Мисливська хатка, притулок орлів.

Огорне скелі снігова намітка,
В проваллях загуркоче божий гнів, —
Ми сидимо, пильнуєм шашликів,
У шахи граєм і п'ємо нешвидко.

Колись, як нам розкажує поет,
В такій-же хаті відпочив Манфред,
Щоб знов на прю з Непереможним стати.

Так ми — як день розквітне молодий —
Підем зо смертю в шахи погуляти,
Ступаючи по стежці кам'яній.

1922.

СОНЕТ НУДЬГИ
Й БАЖАННЯ

Н ЕМАЄ гірш, як будь собі нудним:
Не гіркість яду — кислощі цитрини,
Не розмахи в оркестрі огнямів,
А квиління фальшиве мандоліни.

Огонь пройшов і залишився дим,
Про бурю спогад — жовті складки піни,
Туман їдкий, де був потоп і грім,
Де грала повідь — крумкання жабини.

Хоч-би злочинні гордощі чола,
Хоч-би Кармен привабливо пройшла
І задзвеніли п'яні кастаньети!

Хоч-би чарок, хоч-би пороків ряд,
Хоч-би у перстні золотому яд,
Хоч-би удар веселого стілета!

1920.

ОДИ ЕТ АМО

У ПРОФІЛЬ Джоконда, хто ти en face?
Що розлучає й еднає нас?

Чому ти рідна? Чому ти чужа?
Чому між нами любов—межа?

Люблю твій цілунок, ненавижу сміх,
Люблю, коли в муках моїх золотих

Проходить твій образ. Коли-ж прийдеш,
У серці запалиш яд пожеж.

Гвоздика Кармен, Беатриче нарцис,
Молитва, усміх, злість, каприз,

Ти—може уява, може лиш біль
Моїх останніх, останніх зусиль.

1920.

НА ЛЬОДУ

СИЗИЙ вечір, синій вечір, фіолетова імла,
У співучім ритмі вальсу дивна туга залягла.

Мчаться пари й одиниці по вечірньому льоду,
Око оку промовляє: я жадаю!—я прийду!

Цигарки блищать юнацькі і зухвалі, і смішні,
Люде й тіні у тремтінні, лід в огні, душа в вині.

У співучім ритмі вальсу дивна туга залягла:
Ти з другими розмовляла? Ти забула? Ти пройшла?

І розбіглись, розійшлися—і здавалось, що навк
Розминулись рідні душі під пливучий спів музик.

Повернулась, блиснув погляд, блиснув сніг її зубів. —
У співучім ритмі вальсу новий подих пролетів;

І дві стежки, що мережки на холодний клали лід,
Раптом радісно злилися у єдиний, дружній слід.

1920.

ФАНТАСТИЧНИЙ БРІГ

Октави.

I.

Я ВАС ЗАБУВ. Прощайте. Синім снігом
Завіяне і серце, і вікно.
Пливу я в мріях фантастичним брігом,—
Широко, свіжо, ясно, холодно!
Привіт останній книгам і кормигам, —
І все забуте, мов було давно,
Мов розтопилось, як вечірнє злото
У тишині останньої скорботи.

II.

Високі шогли, білі паруси
І вохкий вітер, свіжий та шумливий.
Неси мене, кораблику, неси!
Хто лине в даль, той сильний і щасливий,
Той у краю мінливої краси
Загубить хорі муки і пориви,
Як Гайне на вершині добрих гір...
Неси мене—хоч-би й у смертний вир!

III

Стерничий мудрий, капітан веселий,
Матроси не від того, щоб хильнуть.
Сам Бог дорогу нам широко стеле
І зорями нам одбиває путь!
Десь є французи, а десь є корели,
І всі їдять, кохаються, живуть,—
І десь одважні лейтенанти Глани,
Забувши милих, пінять океани.

IV.

О, радосте незримих берегів!
Чолом тобі, моя найвища пані!
Хіба я справді там, у хаті, жив,
Коли щось мимрив про своє кохання,
Коли хвилини радощів ловив
За щиру плату вічного конання,
За бруд людський, за підшепти друзів
Та за ворожість сестер і братів?

V.

Як Чайльд-Гарольд, покинувши зухвало
Свою отчизну—вже давно чужо,—
Я там покинув дуже, дуже мало
І ні за чим, здається, не тужу.

Якась душа, пригадую, ридала,
Як я останню перейшов между;
Та мушу Вам, кохана, нагадати:
Не Ви ридали, а ридала мати.

VI.

— Я звуся Джон, я кухар з кухарів,
Вродився я на Тихім Океані.
„Мене колишній людоїд хрестив“.
— Мої батьки, сказать, мені незнані,
І через те я море полюбив:
Воно мені і батько, й мати, й няня.
Хто-ж ти, скажи, чужинче молодий?
„Я ще не жив,—а нині брат я твій“.

VII.

Надходить буря, завиває й свище,
Хтось гонить хмари сталевим бичем,—
Та ми відважні, і нове огнище
На березі новому ми знайдем,
А все минуле геть на кладовище
З піснями і пляшками понесем,
І лист останній пошлемо додому
У пляшці з-під палаючого рому.

VIII.

Прощайте, пані! Пляшка попливла!
Нам свіжий вітер розвіва волосся
Над зморшками побідного чола!
Усе марою, дальня, пронеслося,
Усе закрила понадводна мла,
В якій бушують хвилі сивокосі.
Прощайте, пані! Годі Вам чекать,
Щоб хто Вас т а к зумів поцілувать.

Зіма 1920 року.

✓ КОЛИ засиніють веселі гаї
І в полі повітря гаряче замріє,—
Візьму я скарби невеликі свої
І полем піду, і минуле розвію.

У кошику хліб, пара удок і „Пан“,
Подрана сорочка і сні Метерлінка.
Іду і сміюся—і чим я не пан,
Коли я щасливий, як біла дитина?

Калюжа рябіє—це море блищить,
По березі бродять леви й бегемоти,
І птиця—їй-богу рожева—летить,
І учаться землю орать готентоти.

1920.

ВЕРАНДА, виноград, гудіння блжіл у білім.
На скатерці шклянки. Гербата бурштинова
Парує злегка. Десь пісні, подібні хвилям,
І хвилі як пісні. Весна що-року нова!

Що-року з білих пін виходить Афродита,
І плещуть навкруги з еронтами тритони,
Та кожний раз у ній загадка нерозкрита,
І мають новий зміст незмінні закони.

Що-року журавлі в акорді яснокрилім,
Що-року сміх жінок і зморена троянда, —
Та це—нові рядки у фоліанті білім,
І ніби сон серцям, од щастя онімілім,
Зелений виноград і золота веранда.

1921.

СТАРОДАВНІЙ
РОМАН

I.

ПАНІ! В гаях поспівають каштани,
Бродить кабан у поживклих кущах.
Міст переїхали чорні цигани—
Діти у бруді, жінки в дукачах.
Пси мої чують ревіння ведмедя,
Рвуться і плачуть. Залився мій ріг.
„Прощайде, міледі!“
У відповідь: сміх.

II.

Слуги, вірні слуги, чи не буде туги?
Раз я уклонився, уклонився вдруге,
І махнув рукою, й мислі переміг.
Трубить ріг.
Не споткнися, коню! Серце не в полоні,
Розвіває вітер епанчі червоні,
Хтось по лісі втрете—втрете перебіг...
Трубить ріг.

III.

Я вчора, пані, вепра заколов
Оцим ножем. Ах, золота головко,
Чи мариш ти про завтрашню любов?—
Сьогодні, люба, вполював я вовка.

Ця шпага пам'ятá Єрусалим,
А цей мушкет не знає слова: хиба.
Ви край вікна. В червонім світлі шиби.
Ви плачете? Чи не секрет, за ким?

У кого кінь—гнідий білокопит?
Кого по русі першому пізнаю?—
О, не тремтіть. І свій гублю я слід,
А не його шукаю.

IV.

Безумна! Не хапай стремен,—
Мій кінь потопче білі ніжки.
Іди, спочинь. Чи для сірен
Ходити вдень—по лісі—лішки?

От-там—погрійся край огню,
Де з трьох ялин палають віти...
... Чому я не велів коню
Тоді на неї наступити?

НА УЛИЦЯХ вода синіє,
Роздроблюючи лихтарі,
І навіть безнадія мріє
Про щастя іншої зорі.

Кораблика хлопчина склеїв
І цілий день його пускав,—
А друг мій Миша Алексеев
Мені Марлінського читав.

Тепер по улицах ми бродим,
Не повертаючи назад,
Завидуючи синім водам
І зачіпаючи дівчат.

1921.

КАТЕРИНКА на улиці грає
І монета упала з вікна.
У людській переспіваній зграї
Ти одна, ти одна, ти одна!

Клапті хмарок зворушливо-білі,
Синє небо за серце бере...
О, блажен, хто в такому безсиллі,
Хто в такому безсиллі умре!

1921.

І ЗНОВ дорога й бризки з-під коліс
У барвах шоколаду й цинамону,
І в даль готовий полетіти ліс,
І тиша зачарованого дзвону.

Лілова вільха рідна як сестра,
Сестри нема. Брати чужими стали.
Як тепла свічка, вечір догора...
Так мало жить до ночі нам... так мало.

1921.

СИНІМИ ходить полями
Гість невідомий,
Сіє над нами рядами
Квіти утоми.

Полум'я дальнього сонця
Грає по нашому домі,—
І заглядає в віконця
Гість невідомий.

1918.

ТРИСТАН коня сідлає
І їде в дальню путь.
Ворін крикливі зграї
Недобру вість несуть.

Хтось поламає лука,
Хтось розіб'є шолом...
Ізоьда білорука
Ридає за вікном.

Але душа, мов птиця,
Закохана в блакить,
І сон їй новий сниться,
І небо золотиться —
І списа золотить.

1921

КРАПИВКА на ставу цвіте і пахне,
Мігдали й мед розточуючи звільна.
Забуте вчора і брудне, і жахне,
За поплавцем слідкують очі пильно.

Стежки узенькі і жита високі,
І вихорці над ними пил здіймають.
Отак собі пролинуть, друже, роки...
Нехай минають!

Ходи собі шумливими шляхами,
Гукай, кричи, роби акторські жести, —
А я-б хотів у тиші, над удками
Своє життя непроданим донести.

1921.

Вертоград моєї сестри...

Пушкін.

МЕДИ та пахоші живиці.
Цвіте прозорий вертоград
Край непорочної світлиці,
Де божий сад Марії сниться
І кедрів патріарший ряд.

Минає дощ і сніг, і град,
І темних бурь зловісні птиці,—
І жертов дольних аромат,
І співів молитовний лад
У цвіті білому таїться.

Ні міді, ні мечів, ні крищі!
Далека смерть, забутий яд!
Дзвенить відро в ясній криниці,
І в тихім куреві живиці
Цвіте прозорий вертоград.

1922.

КОРІННЯ дуб розкинув узловате,
Спокійним віттям захищає дім.
Спиниться-б, вороного прив'язати
І помолитись образам святим!

Шлях пролягає, ніби річка жовта,
Що не одбила неба й берегів.
Дуби, дуби! Хоч ви душі промовте,
Одмовте на неказаний порив!

Гніздо звивають ластівки під дахом,
У пущі виє темноокий звір...
І серцю сниться, ніби цим-же шляхом
Айвенго їхав на гучний турнір.

1922.

У ФУТРІ лисячим мене одвідав гість
Із люлькою в зубах та з пойнтером Нероном.
Тепер удвох сидять. Нерон поважно їсть,
Пан п'є,—і тихий дім ввижається затоном.

Навколо—вир снігів. Ще не дзвонило й шість,
А темно на дворі, і заходом червоним
Нам знову послано про день бурхливий вість,
Про вітер сніговий із рогом міднодзвонним.

Нехай гуде і мчить на сивому коні,
Припавши, як Нечай, до сталевої гриви,—
У нас ясний огонь і спогади ясні.

Мій добрий гість—брехун, філософ і мисливий,
Рибалка, мандрівець—розповіда мені,
Як бив колись акул в Бенгальському заливі.

1922.

✓
ВЖЕ закипає в чайнику вода.
Натомлені приємно ниють ноги.
За обрієм, за млою дожида
Ясна мета далекої дороги.

Як різко відмежовані хмарки
Од неба, од блакитного простору!
Як тепло приторк божої руки
Втішає душу, ще недавно хору!

Гуркоче поїзд і співає дріт,
Хтось посила тривожні телеграми,—
А мандрівник теряє власний слід,
Чвалаючи полями та лісами.

Запахло чаєм. Захрустів сухар.
Огонь пригас і в'ється синім димом.
Всі—мандрівці: і цар, і перукар.
Кінчаються усі дороги—Римом.

1922.

Я ЗНОВ на драбинчастім возі
В веселому їду гурті.
Над водами хиляться лози,
Лелека пливе в висоті.

Хай спогади линуть за вітром,
Немов голубі пелюстки!..
Сусіда мій з виглядом хитрим
Трима довжелезні удки.

Забути непрошені сльози,
Рибалкою, птицею стати!—
Я знов на драбинчастім возі,
Я шастя не хочу й шукать.

1919.

РИБАЛЬСЬКЕ ПОСЛАНІЄ

Братові Іванові.

ЩЕ ЗА часів Гомера й Теокрита
Була у цвіт поезії повита
Забава наша. У Назона теж
Ти про рибалку спогади знайдеш,
Хоч коротенькі. Яснозорі води,
Одбите в їх святе лице природи,
Заквітчана берегова трава
І простих душ немудрії слова,—
Чи-ж це не пристань після бурь житейських,
Не милий спокій квітів елісейських?

Що більше серце б'ється і горить,
То більше хоче в тиші відпочить.
Так і мене не раз, коли я плавав,
То тішив лин, то дідуган Аксаков.
Нехай сміються! Не один мудрець,
Цар не один, забувши свій вінець,

У сизий ранок, вечером рожевим
Сидів з удками, водам кришталевим
Оддаючи свій наболілий сум
І славу гірку, і безсилля дум.

В тумані Темзи і над тихим Доном,
Над океаном як життя бездонним,
На озері, де Пушкин спочивав
І доброго Вергілія читав,
На дальньому, холодному Амурі,
На берегах незваної Місурі,
В країні галушок і варенух
(На жаль, мітичній),—скрізь рибальський дух
Не угаса. В йому знаходять спокій
Швець Родіон і генерал Курокі.

Синіє ранок і роса горить,
До хвилі хвиля ще не гомонить.
Ми сидимо, схилившись над удками,
І тільки тиша, тільки Бог над нами.

От поплавець край темних трав густих
Ліг—затремтів—підвівся—знов приліг;—
Рука тремтяча удлище хапає,
І лин зелений воду розсікає

І мало удки не перерива,
І золотом тремтячим одлива...
„Помалу! Тихше!“ ти даєш поради,
Чужому щастю як своєму радий...
Борня скінчилась. Голубий димок
Пливе з цигарки. Крякання качок
І голос лиски чуть між комишами...
І тільки тиша, тільки Бог над нами.

*

На палях, на воді стоїть курінь,
Де пахне зіллям, де приємна тінь
І затишок. В йому ми простяглися,
Чекаючи Богдана та Дениса,
І випивши по чарці по малій,
Пурнули стиха в свіжій сон ясний.
Не сон, а мрії, не життя, а хвилі,
Не думи, а хмарки шовково-білі,
Що тануть у промінні золотім,
Як тихих жертов непорочний дим.
Зростає вітер, доганяє хвилю,—
Не дожене!

А ми в татарським зіллі,
У сховиську, в колісці запашній,
Ще й випили по чарці по малій!

*

Мороз холодні вікна помережав.
Зайців даремно цілий день я стежив,
Зате в душі—рожево-білий сніг
На давні бурі і на муки ліг.
Ми сидимо в кімнаті по вечері,
Не світимо—„як Робінзон в печері“—
Лиш підкидаєм у комінок дров,—
І плинемо по озері розмов.
А на стіні—полиці дерев'яні,
Де сплять поети знані і незнані,
Де поруч із Гомером—Боделер,
Але сьогодні ближчий нам Гомер.
Ще єсть полочка зовсім особлива:
Не Малярме краса там хороблива,
Не милий Дікенс, що життя любив,
Гніздо собі там непорушне звив,—
Ні! Ту полицю книжкою прикрасив
Наївний і старий барон Черкасов.
Там і Аксаков, там і Плетеньов,
Там „сазанятник“ гордий Сибільов
(Добродії не всім, напевне, знані,—
Але рибалкам близькі та кохані).
Там і гачки, і блешні, і удки,—
Рибальських душ німі товаришки.

Полице любя, скромна, як у житі
Волошки сині, росами обмиті,—
Ти втіхи і розради джерело
Для душ, котрі прибило людське зло.

*

Отак собі у старовиннім стилі
Пишу я, брате, вірші на дозвіллі;
А ти їх часом тихо прочитай
І пригадай—що знаєш, пригадай.

Літо 1920 го року.
Корнин-Костюківка.

СУХИЙ шелестить ситняк. Небо синє й ліниве.
Синя й глибока вода. Инколи вітер ясний пробіжить,—
І заграють, заплещуть кругом переливи й одливи..
Знову затихне. Знову ледве ситняк шелестить.

Сашко лисуватий і добрий зігнувся, як чапля.
Справжня чапля пролине високо і крикне як-стій.
Я поправляю н а ж и в, - і спадають із удлища краплі
За поруділий рукав. Сонечко миле, погрій!

Хрипло крикає качур зеленоголовий. Дзвінками
Переливаються бистрі мандрівні чирки.
Скільки вже радісних весен те саме, те саме,
Але нові що-раз і думки, і квітки, й гробаки.

Будуть увечері гості. Приїде Петро Тобілевич,
Ми про Кабицю згадаєм при чарці, при добрім огні,—
І серця затріпочуть назустріч огневі і дневі,
І весна одгукнеться весні як у сні.

Потім сон нас огорне свіжо й прозоро..
...Враз тривога. Зігнувся удвоє мій друг,—
І блищить у воді переможений короп,
І ловецька жага перехоплює дух.

1921.

САФО ДО АФРОДИТИ

М. Зерову.

НЕ ПЛЕТИ для мене
Золотого невода
Ти, що уродилась
Із морської піни!

Не буди, богине,
Ти ночами темними
У душній постелі
Серця молодого!

Голуби кружляють
Білими сніжинками,
Солов'ї сміються
У гаю святому.

Кожний з їх—твій вістник,
Посланець окрилений..
Світ увесь для мене —
Невід золотий.

1918.

Од немилого минулого,
Од нульного нині
Мак червоний серця чулого
Перецівся в синій.

П. Савченко.

В ТОБІ ловлю надії подих, —
В твоєму синьому маку,
В твоїх невикінчених вродах,
У недовитому вінку!

Поете! Живемо в пустині
Серед каміння та людей, —
І тільки мак небесно-синій
Єдина втіха для очей.

1919.

НЕ ЗРАДЬ мене, моя утіхо,
Моя остання і одна!
І так я випив кубок лиха
Із власних рук своїх до дна.

Дивлюсь на статую холодну
І серце подив обгорта,
Немов у нічку великодну
У храмі скорбного Христа

Дивлюсь на білу, на високу,
Що Аполон благословив,
І всі земні діла й пороки
На тому березі лишив.

У строгих лініях одежі,
В суворім профилі лица
Є натяк на страшні пожежі,
Що палять царства і серця.

Але я знаю усміх ніжний,
Твій теплий усміх, кам'яна!
Так часом промінь перебіжний
Крізь сиву осінь вирина.

І білий мармур оживає,
І пестить божеська рука
Того, хто в куряві чвалає
В дрантивій світі прошака.

З усіх сестер ти найрідніша,
І я молюсь тобі одній:
В осінній день, як вітер свище,
Зогрій мене — зогрій, зогрій!

1919.

Н І Ц Ш Е

ЗМІЮ, людину, сонце та орла
Благословив він у високих горах:
Премудрість, світло, серце, міць крила —
Для бурь, для щастя, для висот прозорих.

Безумієм чоло оповила
Йому гадюка; терни мислів хорих
Людина непомітно принесла;
Орел упав на землю, в тлін і порох.

І він до сонця руки підійняв,
Але й воно сміялося зрадливо, —
І на уста мовчання він поклав.

Чужий любови і далекий гніву,
По сходах таємничих він зійшов,
Де мертвий гнів і нежива любов.

1922.

Г А Й Н Е

АРЛЕКИН з трояндою в руці
Йде серед буйного карнавалю.
Щоки й чоло у смішній муці,
А в очах далекий відблиск жалю.

Правда, смішно вірити й любити,
Правда, смішно з квітів милуватись?
Скільки років, скільки вже століть
Люде вміють їсти й цілуватись!

Він сміється, щоб не заридать,
Він плига під звуки сарабанди,—
Та нікому-б не здолав оддать
Арлекин кривавої троянди!

1920.

Ш Е К С П І Р

БЛУКАВ я сам у браконьєрськiм строї
В гаях зелених Англії старої,
А вколо, в затуманеній далі
Проходили і блазні, й королі.

Присівши на пеньку, серед поляни,
Я розглядав видовисько туманне,
І рисами тонкими рисував —
І людям вічне у хвилинім дав.

Актор, п'яниця, мрійник і мисливий,
Любив я слів непереможні зливи,
Кохання, муки, ревності і гнів,
Характери із криці і з шовків.

1920.

В РАЮ блаженних мук, де на тонких стеблинах
Ростуть, звиваються химерні квіти зла,
Подібні до очей жіночих і звіриних,—
В пекельному раю його душа жила.

Лякати буржуа, назватись людоїдом,
Що хтів-би скуштувать малесеньких дітей;
Впиватися гірким, самотним, тонким медом
Нездійснених бажань і неживих ідей,—

І бачити в вині безстыдної таверни
Вино Причастія, єдину кров Христа...
Хіба таке життя, потворне і химерне,
Не зветься: красота?

1920.

НЕСІТЬ богам дари! Прозорий мед несіть.
Що пахне гречкою і теплими дощами,
І золотий ячмінь, і втіху верховіть—
Достиглі яблука, де рожевіють плями.

І виноград міцний кладіть на темну мідь,
На простий жертвенник між вічними дубами,
Де постать Зевсова, біліючи, стоїть
В блакиті творчої, блаженної нестями.

І короп золотий в глибинах чистих вод,
І пари голубів, покірних Афродиті,
І звір із темних нір, і соколи з висот,

І молоді уста, жагою піврозкриті,—
Усе нагадує: і ранньої пори,
І вдень і ввечері богам несіть дари.

1920—21.

НАШУ шлюбну постелю вквітчали троянди пахучі,
Образ Киприди її благословляє з кутка;
Ми принесемо богині смокви медово-солодкі,
Темний, міцний виноград і молодих голуб'ят.

Сонце сховається в морі, троянди запахнуть п'яніше,
Руки шукатимуть рук, уст пожадливі уста...
Дай-же нам сили, богине, в коханні вродливими буги
І в заворожену ніч мудрого сина зачать.

1921.

Ржет кобылица, храпит жеребец,
Сотрясают копыта брачную пажить.
В грозу радуйся, роза землі!

В. Иванов.

ГРІМ одгремів, і солодкою мlostю спокою
Віє од цвіту вишень і від сирої землі.
Дай цілувать твої груди, що ніжністю дишуть,
Вохко-гарячі уста в милім бажанні розкрий!

Грім одгремів, соловей заспівав, заіржали
Коні в далекій імлі. Щастю нема берегів, —
І по землі небожителі ходять блаженні:
Флейти торкається Пан, чашу підняв Діоніс.

Тільки в цю хвилю нам ти найдорожча, богине!
Хай через тебе колись гордий упав Іліон,
Хай ти зрадлива, як жінка земна. Та не згине
Благословенна любов, дивна корона корон.

1921.

У ТЕПЛІ дні збирання винограду
Ї він стрів. На мулах нешвидких
Вона верталась із ясного саду,
Ясна як сад і радісна як сміх.

І він спитав, яку-б найти принаду
Щоб привернуть тебе до рук моїх?
Вона-ж йому: світи що-дня ляпаду
Киприді добрій.—Підняла батіг,

Гукнула свіжо й весело на мулів,¹
І чудно уші правий з них прищулив,
І знявся пил, немов рожевий дим.

І він потягся, як дитина, радо
І мовив: добре бути молодим
У теплі дні збирання винограду.

1922.

Д І А Н А

Сонет.

ЗАСНУВ Ендімон на місяшній поляні,
Де смольний дух трави і сосен прастарих.
До милих уст його, рожевих і пухких,
Богиня хилиться в нестримному бажанні.

А сонце вигляне із-за снігів гірських,
Скупавшись в дзвінкім зеленім океані,—
І сором стане їй, незайманій Діані,
І чуть лиш здалеки її мисливський ріг.

Так смертного душа у тиші чарівничій
Розкриє погляд свій і глибину свою
Назустріч рідному, і заглядає в вічі.

Так я в час творчости нічого не таю,—
Але як день прийде і день мене покличе,
Я, стілоє кинувши, до молота стаю.

1922.

ЗМІСТ

В ОСВЯЧЕНІМ гаю, де зеленіє лавр—
Стрункої Дафни тіль і знак ясної слави—
По росяній траві пробіг дзвінкий кентавр,
Що мудро вчить мене розпізнавати трави.

З них кожна має дух і чародійну міць:
Та зцілить, та уб'є, та зробить пожадливим,
Та серце укротить, немов пастух ягниць;
Та блисне й прогремить золотокосим гнівом.

А я їх всі мину, байдужий і німий:
Не хочу гніватись, любитись чи коритись.
Я тільки виріжу оцей комиш сухий
Для нової цівниці.

1922.

Прийшла	5
Синя далечинь	6
Тиша	9
Пісок. Вечірні хмари	10
Пройшло, проглянуло	11
Солодкий світ!	12
Він і вона	13
Заніміли, поникли	15
Плещуть на вохкому березі води	16
Ми одпливали	17
У горах, серед каменю й снігів	18
Сонет нудьги й бажання	19
Odi et amo	20
На льоду	21
Фантастичний бріг	22
Коли засиніють веселі гаї	26
Веранда, виноград	27
Стародавній роман	28
На улицах вода синіє	30
Катеринка на улиці грає	31
І знов дорога	32
Синіми ходить полями	33
Трістан коня сідлає	34

Крапивка на ставу цвіте	35
Меди та пахощі живиці	36
Коріння дуб розкинув	37
У футрі лисячім мене одвідав гість	38
Вже закипає в чайнику вода	39
Я знов на драбинчастім возі	40
Рибальське посланіє	41
Сухий шелестить ситняк	46
Сафо до Афродити	47
П. Савченкові	48
До музи	49
Ніцше	51
Гайне	52
Шекспір	53
Бодлер	54
Несить богам дари	55
Нашу шлюбну постелю...	56
Грім одгремів	57
У теплі дні збирання винограду	58
Діана	59
В освяченім гаю	60

ХАРКІВСЬКИЙ
 літературний музей
 Вст. № 11 764 Ізд. № 25-4860

BX-965

ХАРКІВСЬКИЙ

історичний музей

Вст. № 11764 Інв. № 15-4860